

Universitätsbibliothek Paderborn

**Floremundi Raemundi V. Cl. Olim Consiliarii Regis
Galliarvm Ex Calviniano Catholici Synopsis Omnia hujus
temporis Controversiarum tam inter Lutheranos,
Calvinistas quam alios plurimos. Sive Historia ...**

**Raemond, Florimond de
Coloniae Agrippinae, 1655**

IV. Forma quam in Coena sua obseruant.

urn:nbn:de:hbz:466:1-10880

Iant) non aliam ob causam celebrandam dicunt, quam ad misericordiam inter Christianos charitatem confirmandam, & memoriam passionis Domini & recolendam. Forma eius celebranda tam in Ceremonijs quam fide aut doctrina similis fere est ei qua apud nos Euangelicos, quos nonnulli Reformatos, nos Calvinistas appellamus, obseruantur. Hoc ipsum Pradicantes Lutherani Anno MDLXI. Calvinisti à Senatu, quum septennium iam ibi commemorati essent, cœclis, exprobabant, quod scilicet vnde quoniam Anabaptista errorum fuerent. Communione enim corporis & sanguinis Iesu Christi, quam Calvinisti statuunt, fideles quotidie etiam extra Cœnam Domini frui, exceptis tantum signis externis, quae sunt panus & vinum sanctificatum.

IV. Anabaptista Cœnam celebraturi, superintendentes quosdam seu inspectores habent, qui tempus indicunt. Cœtu congregato, unus Euangelium legit, lingua vulgaris. Interim Pastor suggestum consensit, & Bibliorum codicem ante se pluteo imponit. Psalmos non decantant, ut plerique omnes alij Euangelici. (a) Autem enim, id ab Apostolis nupsiam mandatum; nec permisum ut marres & feminæ permissis vocibus ac sonitu templi impluant. Factis precibus, Pastor locum aliquem scriptura explicat. Sermone finito, de pane & vino exiguo particulam ad singulos fratres circumfert, qui omnes suis quisque locis stantes, & capitibus nudi conicent. Panis hanc particulam singulis manibus tantisper tenent, dum Pastor ad locum suum reuersus, pro se quoque particulam accipit. Tum ille longa oratione mysterium hoc explicat, acrandem. Meis fratres, inquit, Accipite, manducate, & annunciate mortem Domini. Sic igitur singuli bucellam deglutiunt, & suum Christum fide accipiunt. Deinde eodem modo vinum circumfert, inquiens, Bibite in nomine Christi ad commemorationem effusi suis sanguinis. Fit se penumero ut haeretatione integrum diem absoluant, Deo gratias agendo, precando, meditando, ac lacrymas precibus missendo, ut Anabaptista ipsi mihi narrarunt. Licit autem cum Zwinglio credant, Nihil in hoc Sacramento esse prater solum panem, nec corpus Christi alter quam per fidem recipi; in eo tamen differunt, quod Zwingiani Cœnam non nisi in publicis cœtibus celebrant & accipiunt, quam Anabaptista etiam ad agros deferunt, ut & Lutherani. Illi transiunt spanem & vinum accipiunt; hi vero suo in loco quiescentes, dum ad se deferatur expectant.

V. Praecipuus eorum error, quo à reliquis hereticis discerni solent, circa baptismum versatur, porro apud ipsos baptizandus cœtui se sistit, & in genu procumbens, fidei sua rationem reddit, & si quo officio aut magistratu functus sit, eo se abdi-

cat. Scribit Budneus, Nobilem quandam, turmæ ductorem, sibi notum, qui hoc modo baptizari pectorit, ac si voto potiretur, officium illud numquā amplius se acceptum sit pollicitus. Si mores, & in concionibus frequentandis assiduitas probeantur, omnes acclamant, *Fiat, Fiat,* quod si quis se opponat, & baptizando virtutem aliquod aut ignorantiam fidei extolleret, Pastor tantisper abstinet, dum omnia discutiantur. Si accusator crimen non probauerit, cœtu excommunicatur. Si nemo contradicat, Pastor sumam manu aquam capiti baptizandi inspergit, his verbis: *Baptizote in nomine Patris, & Filii, & Spiritus sancti,* sine villa alia cœmeritia aut benedictione. Ad erroris vero sui defensionem, aiunt, Pædobaptismum in Ecclesia haec tenus visitatum, (b) expresso Dei verbo repugnare, neque ab Apostolis usurpatum: sed commentum esse Nicolai, alij dicunt, Eugenij Papæ ad latum necessarium esse rebaptizari, quod hoc modo ad nouam vitam regeneremur. Baptismum in iuventute acceptum nullius esse virtutis. Secundum Dei verbum, prius credere aliquem debere quam baptizetur; neq; vñquam baptismi mentionem fieri, vbi non etiam fidei mentatio fiat. Eunuchum Candace cubicularium, & Cornelium antequam baptizarentur, in Christiana fide fuisse instructos. (c) Christum dicere: Qui crediderit & baptizatus fuerit, saluus erit. Necesse ergo esse ut fides & Baptismus mutuo se comitentur: nec à Scruatore nec ab Apostolis infantes vñquam baptizatos. Hac ille fere scriptis prodiderunt; quæ profecto notata digna sunt, vt in quibus cardo nostræ salutis versatur. His non absimilia Anno MCCXXX, in Francia disputauit Petrus quidam Brulius, qui ad fanum S. Egidij postea fuit crematus. (d) Quod si hoc fundamentum firmum est & inconcussum, omnes controversias quæ in Ecclesia Dei incidunt, è solo Dei verbo scripto dijudicari posse & debere; sic existimo, quemadmodum Ariani olim, ita iam hac ratione Anabaptistas superiores futuros Id Lutherus ipse facetur. (e) Concedimus, inquit, in S. Scriptura nullum texum expressum esse ad refutandum Anabaptistarum errorem, ubi scilicet dictum sit,

Bapti-

a Hortens libr. de Anab. Cassand. Bulling. Dorp &c. Bull c. o lib. 6. b Bulling lib. 6.c.1 & seq. fol. 285. b. & cap. 3. fol. 191. bb. iii. c Att. 8 & 10. d Sur. com. hisp. fol. 402. a. b. e Serm. cont. Ana. bap. & Melanch. in loc. comm. titul. de Baptismo pars.